

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗВІТ ЛІГИ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ

за період **01.05.2018 – 31.05.2018**

ТРАВЕНЬ

30

Відбулось чергове засідання Комітету захисту прав споживачів фінансових послуг Громадської ради при Нацкомфінпослуг.

Учасники заслухали питання про виконання рішень попереднього чергового засідання від 25.04.2018 р.; про виконання Плану роботи Комітету на 2018 рік у травні; про організацію запланованого заходу «Участь в підготовці та проведенні Нацкомфінпослуг громадського обговорення соціально важливого питання: «Реформування системи захисту прав споживачів фінансових послуг в Україні».

Також було розглянуто питання про проведення експертного дослідження законопроекту №8055 «Про устанovu фінансового омбудсмена» та про факти системних порушень прав споживачів на страховому ринку України.

Лігу страхових організацій України у Комітеті представляє віце-президент організації Сергій Тарасов.

ТРАВЕНЬ

22

До уваги страховиків!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, на своєму сайті розмістила Інформаційне повідомлення про підготовку проекту Методичних рекомендацій з розробки вимог до тендерних пропозицій учасників при закупівлі послуг з обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації.

У січні 2018 року Перший віце-прем'єр-міністр України — Міністр економічного розвитку і торгівлі України Степан Кубів надав доручення опрацювати в установленому порядку та проінформувати Кабінет Міністрів України щодо звернення Ліги страхових організацій України від 20.12.2017 р. з питання недопущення дискримінаційних умов при здійсненні закупівель послуг з обов'язкового авіаційного страхування. Серед виконавців доручення — Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство інфраструктури України, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Антимонопольний комітет України, Фонд державного

майна України, Державна авіаційна служба України, Державна регуляторна служба України.

Нагадаємо, що Ліга страхових організацій України у грудні 2017 року звернулась з листом до Кабінету Міністрів України з пропозицією опрацювати розроблені Лігою страхових організацій України спільно з Нацкомфінпослуг Методичні рекомендації.

У своєму зверненні ЛСОУ зазначила, що застосування державними організаціями, в тому числі, стратегічними державними авіаційними підприємствами України, завищених тендерних вимог, суб'єктивних та дискримінаційних критеріїв призводить до розтрати бюджетних коштів, погіршення інвестиційної привабливості країни, підризу рівня захищеності авіаційної галузі України та ставить під загрозу безпеку польотів.

Ознайомитися з проектом документу — <https://www.nfp.gov.ua/ua/Informatsiini-povidomlennia/25118.html>

ТРАВЕНЬ**29**

Страхові компанії – учасники Проекту «Відкрите страхування», які здійснюють види страхування, інші, ніж страхування життя, у 1 кварталі 2018 року збільшили валові надходження страхових платежів на 29,5 % у порівнянні з 1 кварталом 2017 року — до 2,4 млрд. грн.

Валові страхові виплати за підсумками 1 кварталу 2018 року збільшились на 36,7 % — до 0,8 млрд. грн.

Загальний обсяг страхових резервів станом на 31 березня 2018 року збільшився на 16,6 % у порівнянні з аналогічною датою 2017 року і склав 3,7 млрд. грн.

Активи страхових компаній – учасників Проекту «Відкрите страхування» за результатами 1 кварталу 2018 року склали 9,6 млрд. грн. (збільшились на 20,9 %), а сукупний власний капітал учасників склав 3,6 млрд. грн. (збільшився на 0,5 %).

У структурі валових страхових премій за 1 квартал 2018 року найбільша питома вага належить видам добровільного майнового страхування – 1380,3 млн. грн. (57,7 %). Валові страхові премії за видами добровільного особистого страхування (крім страхування життя) склали 439,1 млн. грн. (18,3 %), з недержавного обов'язкового страхування — 374,6 млн. грн. (15,6 %), з добровільного страхування відповідальності – 200,1 млн. грн. (8,4 %).

У структурі валових страхових виплат за 1 квартал 2018 року найбільша питома вага належить видам добровільного майнового страхування – 388,6 млн. грн. (47,9 %). Валові страхові виплати за видами добровільного особистого страхування (крім страхування життя) склали 234,8 млн. грн. (28,9 %), з недержавного обов'язкового страхування – 184,8 млн. грн. (22,8 %), з добровільного страхування відповідальності — 3,3 млн. грн. (0,4 %).

За договорами страхування наземного транспорту (КАСКО) валові надходження страхових платежів учасників проекту «Відкрите страхування» за підсумками 1 кварталу 2018 року збільшились на 32,2 % у порівнянні з 1 кварталом 2017 року – до 451,0 млн. грн., валові страхові виплати – на 35,7 % (до 255,6 млн. грн.). Рівень страхових виплат склав 56,7 % (зріс на 1,4 в.п.).

За договорами добровільного медичного страхування валові надходження страхових платежів за підсумками 1 кварталу 2018 року збільшилися на 12,0 % у порівнянні з 1 кварталом 2017 року – до 289,2 млн. грн., валові страхові виплати – на 23,3 % (до 202,6 млн. грн.). Рівень страхових виплат склав 70,1 % (зріс на 6,4 в.п.).

За внутрішніми договорами страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВВНТЗ) валові надходження страхових платежів за підсумками 1 кварталу 2018 року збільшилися на 48,1 % у порівнянні з 1 кварталом 2017 року – до 215,0 млн. грн., валові страхові виплати – на 29,5 % (до 127,3 млн. грн.). Рівень страхових виплат склав 59,2 % (зменшився на 8,5 в.п.).

Участь у порівняльному аналізі показників діяльності в рамках проекту «Відкрите страхування» для страхових компаній, що здійснюють страхування видів, інших, ніж страхування життя, за підсумками 1 кварталу 2018 року взяли страхові компанії АЗІНКО, АЛЬФА СТРАХУВАННЯ, АЛЬЯНС, АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ, АСКА, БУСІН, ГЛОБУС, ЄВРОІНС УКРАЇНА, ІНТЕРЕКСПРЕС, ІНТЕР-ПЛЮС, НАФТАГАЗСТРАХ, НІКО СТРАХУВАННЯ, ПЗУ УКРАЇНА, ПРОСТО-СТРАХУВАННЯ, РАРИТЕТ, ТЕКОМ, УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-СТРАХОВА КОМПАНІЯ, УКРФІНСТРАХ, УНІКА, Ю.Ес.Ай.

Проект «Відкрите страхування» було започатковано Лігою страхових організацій України у 2008 році з метою поліпшення стандартів розкриття інформації про діяльність учасників страхового ринку, публічного оголошення фінансових показників, дотримання політики прозорості діяльності і доступності інформації.

ТРАВЕНЬ**24**

Відбулось відкрите засідання Нацкомфінпослуг, на якому розглядалось питання «Про внесення змін до Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року».

Лігу страхових організацій України на заході представив віцепрезидент організації Сергій Тарасов, який озвучив пропозиції ЛСОУ щодо оновлення Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року, затвердженої розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 11.06.2015 р. №1367 (у редакції розпорядження Нацкомфінпослуг від 07.02.2017 № 219).

Запропоновані ЛСОУ зміни спрямовані на досягнення головної мети Програми — створення фінансової системи, що здатна забезпечувати сталий економічний розвиток, в першу чергу за рахунок формування довгострокових фінансових ресурсів та інвестицій в економіку України, забезпечення стабільності та створення умов для сталого розвитку ринку страхових послуг, а також доповнюють Програму показниками, що дозволять більш ефективно відстежувати результативність її реалізації.

Враховуючи сучасний стан та потреби розвитку економіки України, ЛСОУ звертає увагу на необхідність спрямувати зусилля на ефективне використання внутрішніх інвестиційних ресурсів; стимулювати збільшення джерел та обсягів локальних (внутрішніх) довгострокових фінансових ресурсів, у тому числі сприяння створенню

передумов для розвитку накопичувального страхування життя та накопичувального пенсійного забезпечення; сприяти розвитку ринку страхових послуг та фондового ринку.

ТРАВЕНЬ**22**

22 та 23 травня 2018 року в Держфінмоніторингу за підтримки Координатора проектів ОБСЄ в Україні та участі представників Міністерства фінансів Польщі пройшов міжнародний науково-практичний семінар на тему «Практика застосування Рекомендацій FATF та реалізація результатів Національної оцінки ризиків».

Відкрив роботу засідання та виступив зі вступним словом Ігор Гаєвський, перший заступник Голови Держфінмоніторингу України. Він представив міжнародних експертів та учасників семінару, ознайомив із запланованим порядком денним. Андрій Оприсок, заступник директора Департаменту — керівник відділу взаємодії з державними органами Департаменту координації системи фінансового моніторингу, ознайомив учасників семінару з результатами V-го раунду оцінки України Комітетом Ради Європи Moneyval: основними аспектами, направленними на позитивні сторони результатів оцінки, негативними моментами, виявленими Комітетом в ході перевірки та шляхами вирішення проблемних питань.

Семінар пройшов в рамках щорічних заходів щодо обміну досвідом між підрозділами фінансової розвідки України та Польщі. Досвід Польщі представили фахівці Патрисія Ставицька, керівник департаменту фінансової інформації Міністерства фінансів Польщі, яка розповіла про зміни в системі збору даних ПФР Польщі відповідно до нового Закону у сфері протидії відмиванню коштів, та пані Марія Гдула-Матиясік, Головний спеціаліст департаменту контролю служби фінмоніторингу республіки Польща, яка ознайомила учасників з завданнями та функціями департаменту, найчастішими порушеннями та заходами впливу.

Віктор Савчук, заступник директора департаменту – начальник відділу взаємодії з державними органами Департаменту координації системи фінансового моніторингу, ознайомив учасників семінару з платформами співпраці з приватним сектором, серед яких законодавча, міжнародна, навчальна, практична, інформаційна, координаційна, громадська.

Також в рамках семінару було презентовано тему підвищення ефективності операційної моделі Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та принципи побудови системи протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, у банках. Особлива увага була приділена принципам роботи експертних місій Комітету Ради Європи MONEYVAL, а також новій концепції методології Національної оцінки ризиків, представленій Олександром Глуценко, директором Департаменту координації системи фінансового моніторингу, та Антоном Чубенко, директором Академії фінансового моніторингу. Крім того, на заході обговорювались питання, які стосуються практичних аспектів застосування 6 та 7 Рекомендацій FATF щодо цільових фінансових санкцій, пов'язаних з тероризмом, його фінансуванням та розповсюдженням зброї масового знищення. По закінченню його учасники отримали Сертифікат відповідного зразка.

Захід пройшов за участю представників українських державних та громадських структур, Держфінмоніторингу, Академії фінансового моніторингу та міжнародних експертів, правоохоронних та судових органів України, а також професійних організацій суб'єктів первинного фінансового моніторингу, навчальних закладів та наукових установ. Лігу страхових організацій України в складі Громадської Ради при Держфінмоніторингу представляє Роман Навальківська, Заступник Голови Громадської Ради, віце-президент ЛСОУ.

ТРАВЕНЬ

22

Відбулась науково-практична конференція «Розвиток національної політики у сфері безпеки дорожнього руху. Безпека транспортних засобів та їх експлуатації».

Відкрив роботу заходу Національний координатор ВООЗ Міністерства охорони здоров'я України з питань безпеки дорожнього руху, заступник директора Державного підприємства Український науково-дослідний інститут медицини транспорту Міністерства охорони здоров'я України Юрій Чорний.

Народний депутат України, голова підкомітету з питань безпеки автодорожнього руху Комітету Верховної Ради з питань транспорту Ігор Діденко, зокрема, відзначив, що сьогодні напрацьована низка прогресивних документів, які мають сприяти змінам у сфері безпеки дорожнього руху. Зокрема, розроблена Стратегія підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року та Державна програма підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні до 2020 року, є план заходів у цьому напрямку. «Де-факто – є гарні напрацювання, наступним кроком мають стати практична реалізація цих документів, об'єднання громадськості задля цього», — підкреслив Ігор Діденко.

Член Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Олександр Миколайович Залетов, в рамках блоку «Особливості страхування у сфері безпеки дорожнього руху» виступив з доповіддю «Роль страхового ринку в системі безпеки дорожнього руху: законодавчі ініціативи».

Спікери зазначили, що на сьогоднішній день ситуація на дорогах України викликає занепокоєння у всіх учасників дорожнього руху — ДТП завдають великі економічні збитки громадянам і державі, негативно впливають на психологічне та фізичне здоров'я населення нашої країни. В таких умовах вирішення важливих проблем щодо поліпшення ситуації на дорогах України набуває особливого значення. Зокрема, це механізми реалізації державної політики з підвищення безпеки дорожнього руху та законодавчі перепони у цій сфері, стан надання медичної допомоги постраждалим при ДТП, роль страхового ринку в системі безпеки дорожнього руху, сучасні підходи у навчанні водіїв, та ін.

Серед фахівців, які брали участь у конференції, — перший заступник начальника Департаменту патрульної поліції Олексій Білошицький, заступник головного лікаря ДУ «Інститут травматології та ортопедії НАМН України» Роман Деркач, заступник Генерального директора МТСБУ Людмила Білошицька, заступник голови Координаційної ради Загальнонаціонального форуму БДР Володимир Караваєв, Генеральний директор Директорату з безпеки на транспорті Міністерства інфраструктури України Антон

Щелкунов та інші. ЛСОУ представила директор департаменту інформаційної політики ЛСОУ Ірина Денисова.

ТРАВЕНЬ**22**

В офісі ГО «Всеукраїнська спілка аварійних комісарів» відбулось перше засідання Об'єднання учасників фінансового ринку.

Головуючим на засіданні було обрано Сергія Бірюка, секретарем Вікторію Волковську. Лігу страхових організацій України на заході представив запрошений віце-президент організації Сергій Тарасов.

Учасники засідання обговорили організаційні питання подальшої роботи Об'єднання, заслухали звіт робочої групи про підготовку першого засідання Об'єднання та розглянули регламент роботи; стратегію діяльності на період до 2025 року; напрямки роботи на 2018 рік та ін.

Нове об'єднання, учасники якого 19 квітня 2018 року підписали відповідний Меморандум, ставить на меті об'єднання зусиль усіх учасників ринків фінансових послуг для подальшої їх розбудови та розвитку в цілому фінансового ринку в Україні на засадах державної політики та законодавчих актів ЕС. Керівники та експерти професійних об'єднань учасників ринку домовилися консолідувати свої зусилля заради вироблення спільного бачення і активної участі в реформуванні фінансового ринку задля розбудови стабільного та ліквідного фінансового ринку України.

Нагадаємо, що Ліга страхових організацій України підтримує ідею консолідації і вважає, що саме об'єднання зусиль інститутів громадянського суспільства здатне дати вагомий поштовх позитивним змінам на фінансовому ринку. Планується, що питання про приєднання Ліги страхових організацій України до Об'єднання учасників фінансового ринку буде розглянуто на найближчому засіданні Президії ЛСОУ.

ТРАВЕНЬ**22**

Проект IFC «Розвиток фінансування аграрного сектору в Європі та Центральній Азії» розпочав триденний семінар для представників страхового ринку України «Основні принципи розробки продуктів індексного страхування» за участі спеціально запрошеного провідного спеціаліста з індексного страхування Групи Світового Банку, актуарія, Шадрека Мапфумо.

Відкрили роботу семінару та виступили з вітальним словом Олена Ковальова, заступник Міністра аграрної політики та продовольства України, та Джейсон Пелмар, Голова регіонального представництва IFC в Україні, Білорусії та Молдови.

Під час заходу пан Мапфумо поділився з учасниками основними концепціями в індексному страхуванні поіменованих ризиків, визначеннями основних понять в оцінці індексного страхування та практичними навичками щодо розробки різноманітних продуктів індексного страхування на прикладі реальних даних та провідних актуарних моделей.

Основна мова заходу – англійська, захід супроводжується синхронним перекладом.

Лігу страхових організацій на заході представили Президент організації Олександр Філонюк та віце-президент ЛСОУ Романа Навальківська.

ТРАВЕНЬ**21**

ЛСОУ виступає за розширення доступних інвестиційних інструментів для страховиків.

«Проблема недостатності ліквідних фінансових інструментів для проведення ефективної інвестиційної політики страховиків залишається гострою. Тому розширення доступних інвестиційних інструментів, що відповідають критеріям і вимогам до якості та диверсифікації активів, слугуватиме забезпеченню фінансової стійкості та платоспроможності страхових організацій», — заявив віце-президент ЛСОУ Сергій Тарасов 21 травня 2018 року на робочій зустрічі в Держенергоефективності.

Учасники зустрічі, метою якої стала активізації діяльності щодо залучення інвестицій у сфери відновлюваної енергетики та енергоефективності, розглянули Концепцію запровадження ринку зелених облігацій в Україні як механізму залучення інвестицій в проекти з відновлюваної енергетики та енергоефективності, розроблену та запропоновану до впровадження Держенергоефективності.

В рамках компоненту 3 Концепції «Оцінка первинного та вторинного законодавства, необхідного для впровадження Концепції» передбачається пілотний випуск облігацій, у тому числі облігацій місцевих позик, під проекти з енергоефективності та відновлюваної енергетики та їх розміщення на фондовій біржі. На цьому етапі виявляються розбіжності та невідповідності порядку емісії існуючих облігацій Green Bonds Principles, а також формуються пропозиції щодо покращання національного законодавства з метою залучення інституційних інвесторів.

«Концепція запровадження ринку зелених облігацій в Україні як механізму залучення інвестицій в проекти з відновлюваної енергетики та енергоефективності повинна враховувати як інтереси емітентів – муніципалітетів, так і інтереси інвесторів. Для поширення таких проектів важливо забезпечити ліквідність облігацій. Якщо облігації місцевих позик перебуватимуть в біржовому списку та в обігу на фондовій біржі, то вони зможуть розглядатися як інструменти інвестування для страхових організацій та пенсійних фондів», — зазначив під час свого виступу Сергій Тарасов.

Планується, що задля координації дій зацікавлених сторін проект Плану дій, який сформуло Держенергоефективності, буде винесено на обговорення.

ТРАВЕНЬ**21**

В Мінагрополітики за участі Олени Ковальової, заступника Міністра аграрної політики та продовольства України; Баграта Ахіджанова, директора департаменту фінансово-кредитної політики Мінагрополітики; Олександра Залетова, члена Нацкомфінпослуг, та Олександра Філонюка, Президента ЛСОУ, відбулась зустріч з метою обговорення питань у сфері аграрного страхування.

В ході зустрічі розглядалися питання, пов'язані з активним впровадженням агрострахування в Україні, зокрема, в частині розгляду та прийняття нової редакції проекту Закону України щодо страхування сільськогосподарської продукції, який завдяки запропонованій системі агрострахування, дозволить звести до мінімуму аграрні ризики, покращити фінансову стабільність та удосконалити інфраструктуру сільського господарства.

Під час заходу Президент Ліги страхових організацій України Олександр Філонюк зазначив, що на сьогодні аграрний сектор є ключовим сектором економіки України, і в цьому ключі агрострахування виступає як важливий компонент державної аграрної політики та конкурентоспроможності сільського господарства.

«Протягом більш як 20 років Ліга страхових організацій України бере активну участь у роботі з формування в Україні сучасної агрострахової законодавчої та нормативно-правової бази. При цьому роль страхування у забезпеченні глобальної продовольчої безпеки складно переоцінити, оскільки це потужний фінансовий стабілізатор та інструмент управління ризиками, що дозволяє компенсувати збитки, які виникають внаслідок настання несприятливих подій», — наголосив Олександр Філонюк.

ТРАВЕНЬ**20**

Шановні колеги!

Ліга страхових організацій України та весь страховий ринок висловлює щирі співчуття — 20 травня 2018 року, після тривалої боротьби з тяжкою хворобою, пішов з життя видатний вчений, доктор наук, заслужений діяч в області створення полімерних матеріалів для біотехнологій та медицини, один із засновників та лідерів сучасного медичного страхування, Кісельов Євген Михайлович.

Народився Євген Михайлович 3 жовтня 1953 року в місті Южно-Сахалінськ. Вищу освіту здобув у Львівському політехнічному інституті по спеціальності «Інженер-хімік-технолог». У 1982 році захистив кандидатську, а в 1998 році – докторську дисертацію. Викладав у вищому навчальному закладі, працював над створенням полімерних матеріалів для біотехнологій та медицини, проходив стажування у Франції та США.

Його наукова діяльність нараховує понад 150 наукових робіт, а також 47 патентів та авторських свідоцтв. Заслуги Євгена Михайловича були відмічені нагородами Міністерства освіти України, Державної адміністрації залізничного транспорту України, Української Федерації охорони здоров'я.

З 1999 року Євген Михайлович почав професійну діяльність в сфері медичного страхування, стояв у витоків становлення медичного страхування на «Укрзалізниці». В 2001 році очолив Наглядову раду АСК «ІнтерТрансПоліс», а з 2005 року займав посаду Президента ПрАТ СК «ІнтерЕкспрес».

Євген Михайлович був різносторонньою особою, захоплювався спортом – віндсерфінгом, підводним плаванням, гірськими та водними лижами. Люблячий чоловік, турботливий батько та уважний дідусь для двох онуків, він називав себе войовничим

оптимістом, ніколи не опускав рук та не скаржився на життя, а крок за кроком йшов до поставленої мети.

Його активність, життєрадісність, а також ініціативність, цілеспрямованість були прикладом для колег по роботі. Він залишиться в наших серцях надійним товаришем та мудрим радником, завжди готовим прийти на допомогу в будь-якій ситуації.

Ліга страхових організацій України висловлює щире співчуття рідним, близьким та колегам Євгена Михайловича.

ТРАВЕНЬ

18

ЛСОУ виступає за вдосконалення системи захисту прав споживачів фінансових послуг. «Необхідно вдосконалювати пруденційний нагляд і, у відповідності до чинного законодавства та встановлених ним критеріїв, проводити планові перевірки фінансових установ», — заявив 18 травня 2018 року на засіданні Круглого столу «Захист прав споживачів фінансових послуг в Україні: стан та перспективи законодавчого удосконалення» віце-президент ЛСОУ Сергій Тарасов.

Віце-президент ЛСОУ зазначив, що Ліга страхових організацій України підтримує законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг» (реєстр. №2456-д), і наголосив, що найкращий спосіб підвищення рівня захисту прав споживачів є забезпечення достатнього рівня платоспроможності і виконання вимог законодавства фінансовими установами.

Виступаючи перед учасниками засідання, Сергій Тарасов звернув увагу, що законопроектом 2456-д передбачено надання регуляторам інструментів впливу за порушення прав споживачів, зокрема такого, як перевірка фінустанов. «Таке право, наприклад, для Нацкомфінпослуг вже передбачено законодавством. Щодо планових заходів, то регулятор не може ним користуватися внаслідок введення мораторію на перевірки», — сказав Сергій Тарасов.

Нагадаємо, що ЛСОУ опрацювала оприлюднений 14 лютого 2018 року на сайті Нацкомфінпослуг доопрацьований проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері ринків фінансових послуг та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг», схвалений розпорядженням Нацкомфінпослуг від 13 лютого 2018 року №193, та направила до Нацкомфінпослуг зауваження і пропозиції до проекту постанови.

Засідання Круглого столу «Захист прав споживачів фінансових послуг в Україні: стан та перспективи законодавчого удосконалення», що проходило у Комітеті Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності, було організовано спільно із проектом USAID «Трансформація фінансового сектору». Учасники розглянули Презентацію та обговорили результати 2-ї хвили дослідження з питань споживчого кредитування в Україні представниками проекту USAID; результат проведення «таємної»

закупівлі послуг з надання споживчого кредиту; результат аналізу діючих договорів між фінансовими установами та позичальниками; зазначили необхідність прийняття законопроекту № 2456-д. Також було обговорено ключові положення законопроекту №8055 «Про устанovu фінансового омбудсмена» щодо покращення практики на ринку споживчого кредитування та необхідність та підстави прийняття нових законодавчих актів у сфері захисту прав та законних інтересів споживачів фінансових послуг.

ТРАВЕНЬ

15

Gen Re провів семінар, на якому було розглянуто актуальні для українського страхового ринку теми, а саме: аналіз ринку автострахування України: автокаско та автоцивілка за станом на 4 квартал 2017 року; страхування будівельної та сільськогосподарської техніки – вплив великих збитків на андеррайтерський результат; технічна революція автомобілів — загроза авто страховикам та ін.

Спікерами заходу виступили відомі фахівці галузі перестрахування Ахім Бош, член правління, General Reinsurance AG; Міхаель Тальмаєр, менеджер з маркетингу, General Reinsurance AG; Агнеса Лахіжа, облігаторний андеррайтер по автокаско та авто цивільній відповідальності, General Reinsurance AG; Анатолій Ціцюра, старший фахівець з андеррайтингу, General Reinsurance AG.

Лігу страхових організацій на заході представили Президент організації Олександр Філонюк та віце-президент ЛСОУ Романа Навальківська.

ТРАВЕНЬ

15

Проект USAID «Трансформація фінансового сектора» провів публічний захід «Споживче кредитування: будуємо мости між законом та практикою», обговорення результатів 2-ї хвили дослідження з питань споживчого кредитування в Україні.

Модератором заходу виступила Юлія Вітка, заступник керівника Проекту USAID «Трансформація фінансового сектору». У ході заходу пройшла презентація результатів 2-ї хвили дослідження з питань споживчого кредитування (практика рекламування фінансових послуг, проведення «таємної» закупівлі послуг з надання споживчого кредиту, аналіз договорів тощо). Як показали результати дослідження споживчого кредитування, в Україні більшість споживчих кредитів видається з порушеннями. На сьогоднішній день споживачі фінансових послуг залишаються незахищеними при отриманні кредитів, адже українські банки і небанківські установи регулярно порушують норми закону «Про споживче кредитування». «У 97,6% випадків при первинній консультації «таємним покупцям» не надавалася повна письмова інформація про кредит, як того вимагає законодавство», — йдеться в дослідженні. Експерти також зазначають, що при видачі кредитів, клієнта не повідомляли про реальну річну відсоткову ставку та орієнтовну загальну вартість кредиту.

Автори дослідження зазначають, що фінансові установи продовжують практику стягування високих комісій за надання та обслуговування кредитів. Це призводить до того, що реальні річні процентні ставки банків за кредитами на суму від 4000 до 6000 грн.

на термін від 6 до 12 місяців коливаються від 32% до 200%, а у фінансових компаній вони сягають 1600%. Експерти також зазначають, що понад 10% всіх рекламних матеріалів порушують заборону реклами нульових ставок, пропонуючи нібито безвідсоткові кредити. У більшості рекламних матеріалів не вказуються процентні ставки, щоб на таку рекламу не поширювалося вимога закону вказувати реальну вартість кредиту.

«У всіх випадках надання кредиту з обов'язковим страхуванням позичальникові не дали можливість вибрати страхову компанію, і в половині паспортів таких споживчих кредитів було відзначено, що страхування не є обов'язковим», — відзначають експерти.

Як показали результати дослідження, на сьогоднішній день дуже поширені незаконні умови в договорах. Зокрема мова йде про надання кредиту прав вимагати дострокового повернення кредиту, якщо позичальник не погоджується зі зміною розміру платежів за кредитом. «Важливою причиною існування недобросовісних практик є відсутність у регуляторів фінансового ринку достатніх повноважень з правозастосування (особливо права накладати штрафи за порушення прав споживачів)», — заявила Юлія Вітка.

«Дослідження поточної практики на ринку споживчого кредитування є необхідними і важливими. Питання поінформованості і підвищення рівня захисту прав споживачів та якості послуг є актуальними і для інших, ніж споживче кредитування, видів фінансових послуг. Але є ще не менш важливе питання — як впливає розвиток споживчого кредитування на економіку України? Дане питання потребує проведення додаткового дослідження. Сьогодні необхідно забезпечити як доступність фінансових ресурсів для підприємств реального сектору економіки, у тому числі малого та середнього бізнесу, так і збільшення обсягів виробництва і попиту на вітчизняну продукцію. Якщо ж споживчі кредити будуть спрямовуватись на придбання іноземної продукції, то такий «розвиток» може мати, навіть, негативні наслідки для економіки», — вважає віце-президент ЛСОУ Сергій Тарасов.

Також відбулось обговорення, яким чином регулятори та ринок можуть об'єднатися задля реального покращення практики на ринку споживчого кредитування. Учасники підбили підсумки та намітили подальші кроки своєї роботи.

Мета заходу — обговорення дотримання фінансовими установами ключових норм Закону про споживче кредитування, який діє вже майже рік, та визначення його впливу на взаємовідносини фінансових установ та споживачів.

У дискусії взяли участь Катерина Рожкова, заступник голови Національного банку України; Фархад Гауссі, директор Офісу економічного зростання USAID; Роберт Бонд, керівник Проекту USAID «Трансформація фінансового сектору»; Олександр Залетов, член Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінпослуг; Роман Шпек, голова Ради Незалежної асоціації банків України; Наталія Бородачова, віце-президент Всеукраїнської федерації споживачів «Пульс»; Валерія Малахова, директор департаменту роздрібного бізнесу ПАТ «Ощадбанк»; Себастьян Рубай, заступник голови правління ПАТ «ПУМБ»; Володимир Радін, заступник голови правління ПАТ «Укрсиббанк» та ін. Лігу страхових організацій України на заході представив віце-президент організації Сергій Тарасов.

ТРАВЕНЬ

15

До уваги страховиків!

19 квітня 2018 року було оприлюднено проект розпорядження Нацкомфінпослуг “Про внесення змін до Положення про застосування Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, заходів впливу за порушення законодавства про фінансові послуги” на сайті

<https://www.nfp.gov.ua/ua/Proekty-rehuliatornykh-aktiv/24888.html>

ТРАВЕНЬ

14

До уваги учасників ринків фінансових послуг!

Нацкомфінпослуг вперше оприлюднила основні показники діяльності небанківських фінансових установ за 2017 рік на основі поданої ними звітності.

Зокрема для страхових компаній набір даних містить інформацію щодо активів, власного капіталу, зобов'язань, страхових резервів, страхових премій, страхових виплат, фінансових результатів діяльності та інші показники.

<https://www.nfp.gov.ua/ua/Osnovni-pokaznyky-diialnosti-nebankivskoi-finansovoi-ustanovy-na-osnovi-podanoi-neiu-zvitnosti.html>

ТРАВЕНЬ

14

Ліга страхових організацій України провела дослідження зв'язку з макроекономічними показниками та здійснила прогнозування обсягу страхових премій з видів страхування, інших, ніж страхування життя.

Динаміка надходжень страхових платежів з видів страхування, інших, ніж страхування життя, протягом 2012-2017 рр. є нестійкою. Проте, спостерігається переважне збільшення надходжень валових страхових премій. Найбільший темп приросту страхових платежів з «non-life» страхування був у 2013 році (32,9%), у 2014 році відбулося зниження (-6,0%). Впродовж останніх трьох років відчутною є тенденція до збільшення темпів приросту (2015 рік — 12,0%; 2016 рік — 17,7%; 2017 рік — 25,0%). На основі виявлення основної тенденції розвитку (тренду) можна зробити висновок про те, що галузь «non-life» страхування характеризується нерівномірним зростанням.

Порівняння темпів зростання валових страхових премій і номінального ВВП та аналіз коефіцієнтів випередження свідчать:

— про випереджуючі темпи зростання страхових платежів у національній валюті порівняно з темпами зростання ВВП у 2013 і 2014 рр.;

— про відставання темпів зростання страхових платежів у національній валюті порівняно з темпами зростання ВВП у 2015-2017 рр.

Динаміка чистих страхових премій з видів страхування, інших, ніж страхування життя, протягом 2012-2017 рр. є нестійкою. При цьому, спостерігається переважне збільшення обсягів чистих страхових премій. Найбільший темп приросту чистих страхових премій з «non-life» страхування був у 2015 році (22,7%). Впродовж останніх

двох років спостерігається тенденція до зниження темпів приросту (2016 рік — 17,6%; 2017 рік – 7,9%).

Динаміка чистих страхових премій протягом 2012-2017 рр. є значною мірою подібною до динаміки номінального ВВП. Порівняння темпів зростання та аналіз коефіцієнтів випередження свідчать про відставання темпів зростання чистих страхових премій у національній валюті порівняно з темпами зростання ВВП у 2014-2017 рр.

Розрахований лінійний коефіцієнт кореляції Пірсона ($r = 0,94$) свідчить про наявність сильного прямого зв'язку між рівнем номінального ВВП та обсягом чистих страхових премій.

Оскільки обчислений коефіцієнт кореляції більший за критичне його значення ($0,94 > 0,71$), то з вірогідністю 0,99 можна стверджувати про статистично достовірну залежність між рівнем номінального ВВП та обсягом чистих страхових премій.

Коефіцієнт детермінації ($D = 0,88$) показує, що варіація (зміна) обсягу чистих страхових премій «пояснюється» варіацією (змінюю) рівня номінального ВВП на 88%.

З урахуванням макроекономічних прогнозів Кабінету міністрів України, Національного банку України, Міжнародного валютного фонду, Світового банку, міжнародного рейтингового агентства Standard&Poors щодо зростання ВВП, інфляції та середньорічного курсу гривні на 2018 рік розглянуто сценарії розвитку галузі «non-life» страхування. За реалістичним сценарієм на основі розробленої моделі прогноз обсягу чистих страхових премій на 2018 рік з видів страхування, інших, ніж страхування життя, склав 27,6 млрд. грн.

Рішення про схвалення напрямку роботи ЛСОУ, спрямованого на дослідження та прогнозування ринку страхових послуг, було прийнято на засіданні Президії Ліги страхових організацій України 05 квітня 2017 року.

ТРАВЕНЬ**9**

9 травня 2018 року набрав чинності Закон України від 5 жовтня 2017 року № 2163-VIII «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». Закон визначає правові та організаційні основи забезпечення захисту життєво важливих інтересів громадян, суспільства та держави, національних інтересів України у кіберпросторі, основні цілі, напрями та принципи державної політики у сфері кібербезпеки, повноваження державних органів, підприємств, установ, організацій, осіб та громадян у цій сфері, основні засади координації їхньої діяльності із забезпечення кібербезпеки.

Закон визначає, що об'єктами кіберзахисту є:

1) комунікаційні системи всіх форм власності, в яких обробляються національні інформаційні ресурси та/або які використовуються в інтересах органів державної влади, органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів та військових формувань, утворених відповідно до закону;

2) об'єкти критичної інформаційної інфраструктури;

3) комунікаційні системи, які використовуються для задоволення суспільних потреб та/або реалізації правовідносин у сферах електронного урядування, електронних державних послуг, електронної комерції, електронного документообігу.

Забезпечення кібербезпеки покладається на міністерства та інші центральні органи виконавчої влади; органи місцевого самоврядування; правоохоронні, розвідувальні і контррозвідувальні органи, суб'єктів оперативно-розшукової діяльності; Збройні Сили України; Національний банк України; підприємства, установи та організації, віднесені до об'єктів критичної інфраструктури; суб'єктів господарювання і громадян, які надають послуги, пов'язані з національними інформаційними ресурсами, інформаційними електронними послугами, здійсненням електронних правочинів, електронними комунікаціями, захистом інформації та кіберзахистом.

До об'єктів критичної інфраструктури зокрема можуть бути віднесені установи та організації незалежно від форми власності, які провадять діяльність та надають послуги у банківському та фінансовому секторі.

Критерії та порядок віднесення об'єктів до об'єктів критичної інфраструктури, перелік таких об'єктів, загальні вимоги до їх кіберзахисту, у тому числі щодо застосування індикаторів кіберзагроз, та вимоги до проведення незалежного аудиту інформаційної безпеки затверджуються Кабінетом Міністрів України, а в банківській системі України – Національним банком України.

Відповідальність за забезпечення кіберзахисту комунікаційних і технологічних систем об'єктів критичної інфраструктури, захисту технологічної інформації відповідно до вимог законодавства, за невідкладне інформування урядової команди реагування на комп'ютерні надзвичайні події України CERT-UA про інциденти кібербезпеки, за організацію проведення незалежного аудиту інформаційної безпеки на таких об'єктах покладається на власників та/або керівників підприємств, установ та організацій, віднесених до об'єктів критичної інфраструктури.

Прикінцевими та перехідними положеннями Закону передбачено, що Кабінет Міністрів України у тримісячний строк повинен забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону.

Більше новин і фото –

<https://www.facebook.com/uainsurcom/>

<http://uainsur.com/>